

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL INTEGRITY AUTHORITY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

**INSPECTORATUL DE INTEGRITATE
INTEGRITY INSPECTORATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE nr. 108/30

mun. Chișinău

11 iulie 2024

Eugenia PARFENI, inspectoare de integritate superioară al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, în temeiul dispozițiilor art. 7 alin. (2), art. 19 lit. b) și g), art. 37 alin. (1) și art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în rezultatul controlului respectării regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dlui Victor MACRII, IDNP XXXXX, născut la XXXXX, domiciliat în or. XXXXX, s. XXXXX, primar al s. Saharna Nouă, raionul Rezina,

A STABILIT:

La 11 aprilie 2024, în cadrul Autorității Naționale de Integritate, a fost înregistrată sesizarea cu nr. 5487, care în aceeași zi, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor. Sesizarea repartizată în sistem, vizează controlul respectării regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Victor MACRII, primar al s. Saharna Nouă, raionul Rezina.

Conform sesizării parvenite, se invocă existența bănuielii rezonabile cu privire la încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Victor MACRII, or s-a constatat că ultimul, în calitate de primar al s. Saharna Nouă, raionul Rezina, în perioada anilor 2022-2023 a încheiat contracte de arendă a terenurilor agricole cu sine însuși.

Conform art. 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016 prevederile art. art. 30, 31, 32 precum și ale art. 33 alin. (6)- (8) (12) și (13), art. 35 și art. 36 se aplică în mod corespunzător și în cadrul procedurii de inițiere a controlului și de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale (în continuare Legea nr. 133/2016), dl Victor MACRII, este subiect al declarării averii și intereselor personale.

Potrivit art. 31 alin. (1) din Legea nr. 133/2016, *”în termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării depuse de o persoană fizică sau persoană juridică, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese. Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a*

unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului averii și al intereselor personale.”

Astfel, având în vedere alegațiile invocate în sesizare, existând bănuiala rezonabilă de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Victor MACRII, primar al s. Saharna Nouă, raionul Rezina, inspectoarea de integritate a considerat oportun inițierea procedurii de control a conflictelor de interese.

Corespunzător la 07.05.2024, în temeiul art. 31 alin. (1) din Legea 132/2016, prin Procesul-verbal nr. 94/30, în privința dlui Victor MACRII, primar al s. Saharna Nouă, raionul Rezina a fost inițiat controlul respectării regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin demersul nr. 04-30/5025 din 07.05.2024, inspectoarea de integritate l-a informat pe dl Victor MACRII, primar al s. Saharna Nouă, raionul Rezina despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile sale prevăzute în Legea nr. 132/2016.

Totodată, în temeiul dispozițiilor art. 19, art. 20 alin. (1) și art. 37 alin. (2) din Legea nr. 132/2016 pentru realizarea atribuțiilor de control și în vederea acumulării materialului probatoriu relevant, de către inspectoarea de integritate au fost solicitate informații și documente de la entități publice.

Astfel, conform informațiilor publice accesate și materialelor acumulate în cadrul dosarului de control se atestă că prin hotărârea instanței de judecată, i-a fost validat mandatul de primar al s. Saharna Nouă, raionul Rezina dlui Victor MACRII din 05.11.2019. Ulterior potrivit hotărârii CECE I nr. 38 din 23.11.2023, dlui Victor MACRII i-a fost validat și i-a fost atribuit mandatul de primar al s. Saharna Nouă, raionul Rezina.

Succesiv potrivit materialelor acumulate, inspectoarea de integritate atestă că în exercitarea mandatului de primar, potrivit contractului de arendă a terenului din 04.01.2022, Primăria s. Saharna Nouă, raionul Rezina, în persoana dlui Victor MACRII, în calitate de arendator, a dat în arendă terenul agricol, cu suprafața de 0,29 ha, situat în extravilanul com. XXXXX, raionul XXXXX dlui Victor MACRII, în calitate de arendaș. Conform pct. pct.2.1, 3.1 al contractului enunțat, contractul a fost încheiat pe o perioadă de 3 ani, de la 04.01.2022 până la 31.12.2024, iar plata pentru arenda terenului s-a stabilit conform borderoului de plată în mărime de 452,35 lei.

Totodată potrivit contractului de arendă a terenului din 04.01.2022, Primăria s. Saharna Nouă, raionul Rezina, în persoana dlui Victor MACRII, în calitate de arendator, a dat în arendă terenul agricol, cu suprafața de 0,03 ha, situat în extravilanul com. XXXXX, raionul XXXXX dlui Victor MACRII, în calitate de arendaș. Conform pct. pct.2.1, 3.1 al contractului enunțat, contractul a fost încheiat pe o perioadă de 3 ani, de la 04.01.2022 până la 31.12.2024, iar plata pentru arenda terenului s-a stabilit conform borderoului de calcul în mărime de 46,79 lei.

La 05 iunie 2024 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată explicația dlui Victor MACRII cu nr. 8288. Potrivit explicațiilor formulate de dl Victor MACRII, ultimul a menționat următoarele: *”... aduc la cunoștință referitor la terenul cu suprafața de 0,3 ha (agricol cu destinație și mod de folosință pășune), care este situat în extravilanul localității. Primăria com.Saharna Nouă dispune de 146 ha de terenuri (parcele) fără numere cadastrale pentru pășunat, afându-se la o distanță de 2-3 km de la sat. Eu, ca destinatar de bovine ca și alți 8 locuitori ai s.Buciușca plătesc anual, regulat plata pentru pășuni, dar nu mă folosesc de ea din cauza că e distanță mare de la sat și nu este acces pentru bovine. Dupa seceta din 2022 deținătorii de bovine au hotărât să îngrijească unele parcele de*

Documentul în cauză conține date cu caracter personal, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

pășuni, prelucrându-le pentru a fi semădate cu culturi pentru fânează (ovăs, lucernă), astfel am procedat și eu în 2022, semănându-le cu culturi pentru fânează, din inițiativa pentru a fi venite în bugetul Primăriei. Astfel, am ajuns și achit și pășunea și terenul de pășune prelucrat și semănat cu ierburi pentru fânează. Formularul de contract nu are bază legitimă, nu este înregistrat și nu are favoare față de alte persoane și mă dezic de acel teren pe propria răspundere . ”

Studiind materialele acumulate la dosarul de control, inspectoarea de integritate reține următoarele circumstanțe relevante cazului:

În conformitate cu art. 2 al Legii nr. 133/2016 noțiunea de conflict de interese, interes personal și persoană apropiată sunt definite astfel:

- **conflict de interese**, situația în care subiectul declarației are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

- **interes personal** este orice interes material sau nematerial al subiectului declarației ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale.

Conform art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarației este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct (acte juridice) sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Potrivit art. 12, alin. (10) din Legea nr. 133/2016, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarației de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică...” ignorând obligațiile ce apar în legătură cu apariția unui conflict de interese real.

Succesiv, inspectoarea de integritate reține că modul legal de soluționare a conflictului de interese este prevăzut la art. 14 alin. (2), (3) din Legea nr. 133/2016, conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarației, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz. Până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarației îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

În conformitate cu prevederile art. 29 alin.1 lit.a¹) din Legea nr. 436/2016 privind administrația publică locală, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuții de bază: încheie, în baza deciziei consiliului local și în condițiile legii, acte juridice de administrare sau de dispoziție privind bunurile domeniului public sau privat al satului (comunei), orașului (municipiului) respectiv;

La caz, inspectoarea de integritate reține că subiectul supus controlului, dl Victor MACRII, în calitate Primar s. Saharna Nouă, raionul Rezina, fără a avea la bază vreo decizie a

Documentul în cauză conține date cu caracter personal, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

consiliului local a încheiat contractele de arendă a terenurilor agricole din 04.01.2022, cu sine însuși.

Astfel, s-a stabilit faptul că dl Victor MACRII, Primar s. Saharna Nouă, raionul Rezina având un interes personal ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, a încheiat actele juridice, și anume contractele de arendă din 04.01.2022, prin care și-a acordat sie însuși două terenuri agricole cu suprafețele de 0,03 ha și 0,29 ha, situate în extravilanul com. XXXXX, raionul XXXXX în arendă, situație care poate influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului subiectului supus controlului, elemente indispensabile conceptului de conflict de interese real.

În scopul verificării respectării de către subiectul supus controlului a obligației de declarare a conflictului de interese, inspectoarea de integritate a solicitat extrasul din Registrul declarațiilor privind conflictele de interese ținut de Autoritatea Națională de Integritate privind declararea conflictului de interese de către dl Victor MACRII în perioada anului 2022. Potrivit informației parvenite în acest sens, subiectul supus controlului nu a declarat în perioada solicitată careva situații de conflict de interese. Respectiv, se denotă încălcarea obligației de declarare a conflictului de interese real.

În concluzie, analizând materialul probator acumulat în cadrul procedurii de control sub toate aspectele, inspectoarea de integritate constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către subiectul supus controlului – dl Victor MACRII, primar al s. Saharna Nouă, raionul Rezina, prin:

-Nedeclararea conflictului de interese real în modul stabilit prin art. 12 alin. (7) Legea nr. 133/2016 în situația în care, dl Victor MACRII, în calitate de primar în exercitarea mandatului său, a fost chemat să încheie un act juridic având un interes personal ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată și care ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, nu a informat despre această situație Autoritatea Națională de Integritate în termenul și modul stabilit;

-Admiterea conflictului de interese consumat în sensul art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133/2016, prin încheierea contractelor de arendă din 04.01.2022 cu încălcarea normelor legale privind declararea conflictului de interese real și soluționarea acestuia.

În conformitate cu prevederile art. 38 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Conform art. 39 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, În cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate:

a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;

b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Subsecvent, potrivit art. 39 alin. (2) și (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, Inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin.(1) lit.b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

La aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

În aceeași ordine de idei, se reține că la aplicarea sancțiunii sub formă de privare a persoanei de dreptul de a exercita funcții publice sau funcții de demnitate publică, inspectorul de integritate urmează să motiveze, prin prisma principiului proporționalității, aplicarea unei astfel de sancțiuni.

Această concluzie derivă din prevederile art. 29 din Codul administrativ, care statuează că orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă : a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.

La caz, inspectoarea de integritate observă că, potrivit informațiilor acumulate, potrivit informațiilor accesate prin intermediul SIA "e-Integritate", "Dosare pe același subiect", nu s-au depistat sesizări, sau controale desfășurate anterior pe numele dlui Victor MACRII, astfel se atestă caracterul unitar al abaterii.

În cadrul prezentului control, inspectoarea de integritate nu a putut determina persoane afectate și mărimea prejudiciului material cauzat.

Generalizând cele expuse, în coroborare cu criteriile prevăzute de art.39 alin.2 din Legea nr.132/2016 și anume de prejudiciul adus interesului public, natura abaterilor, ținând cont că dl Victor MACRII este la prima verificare la aspectul respectării regimului juridic al conflictelor de interese, nu se atestă necesitatea de a-l deceda din dreptul de a mai exercita o funcție publică, sau o funcție de demnitate publică, pe o perioadă de 3 ani, ori inspectoarea de integritate consideră că în speță nu sunt necesare, rezonabile și nu sunt proporționale aplicarea în privința subiectului vizat a măsurilor nominalizate.

Pentru abaterile comise, în privința acesteia urmează a fi aplicată sancțiune contravențională conform Codului Contravențional.

Or, conform art. 39 alin. (1) a) al Legii nr. 132/2016, dacă se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, se aplică o sancțiune contravențională. Această sancțiune se aplică indiferent de expirarea termenului de prescripție prevăzut de Codul Contravențional, deoarece art. 39 alin. (1) lit. a) menționează expres acest lucru.

În conformitate cu prevederile art.art. 19, 37-38 și 39 din Legea nr. 132/2016, art. 23 alin. (4), din Legea nr. 133/2016 inspectoarea de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Victor MACRII, primar al s. Saharna Nouă, raionul Rezina în condițiile prezentului Act.

2. Se aduce la cunoștința dlui Victor MACRII actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 30 zile de la emiterea acestuia, la Curtea de Apel Chișinău, MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor nr.4.

**Inspectoare de integritate superioară
al Inspectoratului de Integritate**

Eugenia PARFENI